

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Kolba Gyula*
Cím: *Károlyi palota - - -*
Forrás: *Nemzeti Újság*

Bp.
(Hely)

1929. VII.-14.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Old.)

Osztályozás

Tárgy

728.3

Hely

Károlyi palota

Idő

"1929"

Személy

A Károlyi-palota csak ideiglenes otthona lehet a Fővárosi Múzeumnak

A palota földszintjének árkádszerű kiképzésével meg lehet oldani az Egyetem-utca közlekedési problémáját

Beszélgetés Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsossal

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) A főváros nemrég vásárolta meg az Egyetem-utcai Károlyi-palotát. A vásárlással kapcsolatban nem egy terv vetődött fel, hogy miképpen hasznosítja a főváros a palotát, amelynek hatalmas parkja a napokban nyílt meg a nagyközönség számára. Napokig tárgyaltak a városházán, hogy mit csináljanak a Károlyi-palotával, illetőleg palotában. Végre elhatározták, hogy a Fővárosi Múzeumot helyezik el a palota termelben.

A Fővárosi Múzeum problémája régóta lebeg a főváros urai előtt. Ezt a múzeumot, amelynek nagy és értékes anyaga van, szétoszták a város minden részében, magánházakban, iskolaépületekben és városi hivatalokban, mivel megfelelő nagyságu és alkalmas helyiséget nem tudtak találni vagy építeni a múzeum céljaira.

Ezáltal a múzeum anyaga, ha nem is kalódott el, de hozzáférhetetlenné vált a nagyközönség számára. A főváros most a Károlyi-palotában akarja elhelyezni a múzeum anyagát és ezáltal otthonhoz juttatni a Fővárosi Múzeumot. Ez a terv benn a városházán tetszett, szakkörök azonban nem fogadták el-

ismeréssel. Sőt. Ellenkezőleg, tiltakoznak ez ellen.

Ebben az ügyben Surányi Miklós is véleményét nyilvánított a Nemzeti Újság hasábjain és cikke nagy visszhangot keltett mindenfelé.

Az illusztris író rámutatott arra, hogy a Károlyi-palotát mai formájában lehetetlen megőrizni, restaurálása viszont oly mérhetetlen összegeket kíván, hogy azért egy új és nagy múzeumépületet lehet emelni a Fővárosi Múzeumnak. Végül pedig (és ez volt leghatásosabb érve) városrendészet, a Belváros esztétikája és közegészségügye követeli, hogy a palota helyén is park, egy monumentális tér legyen, amely levegőt ad a Belváros zsúfolt életének.

A Károlyi-palota nem muzeumi koncepció

Surányi Miklósnak ez a cikke megszólaltatta a kérdés legalaposabb ismerőjét, Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsost is. Jeszenszkynek nemrég jelent meg *Szép Budapest* című könyve, amely elgondolásának eredetiségével, a városfejlesztés modern lehetőségeinek feltárásával szenzációs sikert aratott.

Jeszenszky Sándor a *Károlyi-palota* problémáját nem látja elintézettnak a Fővárosi Múzeumnak a palotában való elhelyezésével.

— *A Fővárosi Múzeumnak a Károlyi-palotában való elhelyezése nem lehet végleges megoldás.* A Fővárosi Múzeum anyagát hivatalokban és magánlakásokban szórták szét. Például a Zichy-gyűjtemény, amely ritkabeccsű, a Verpeléti-utcában egy magánlakásban talált menedékre. Ilyenképpen a Fővárosi Múzeum értékes anyaga a nagyközönség számára teljesen hozzáférhetetlen. A múzeumnak nem jelenti a fejlődését az a terv, hogy a Károlyi-palotába helyezik át. *Ez csak átmeneti otthona lehet a múzeumnak. A palota nem olyan muzeumi koncepció,* amely megoldja ezt a régóta vajdó problémát. A Károlyi-palota átépítése olyan horribilis összegekbe kerülne, hogy azon a pénzen idővel más és alkalmasabb helyen lehetne egy új épületet emelni erre a célra. Ilyenféle tervekkel a múzeumépület problémáját nem lehet elodázni.

Ezután megkérdeztük, hogy mi lesz a Károlyi-palota sorsa abban az esetben, ha a Fővárosi Múzeum új épülete megvalósul?

— Erről ma még korai beszélni — mondotta Jeszenszky Sándor. — Tény, hogy a palota fentartása esztétikailag csak akkor kifogástalan, ha restaurálják. Már pedig ez olyan hihetetlen pénzbe kerül, hogy erre egyelőre gondolni sem szabad. Még a múzeum céljaira sem szabad átépítéseket eszközölni, mert lehetetlen a Károlyi-palotát, amely nem muzeumi koncepció, építészetileg másképp megoldani. Ha viszont akad olyan terv, amelynek ez sikerül kivétel esetében, úgy ez a palota architektúráját mindenképpen megbontani, stílus szempontjából is törést idézne elő a palota egységes frontján és ezáltal a Károlyi-palota, mint műemlék, elveszítene értékét.

Parkot kell létesíteni a palota helyén is

— A palota, mai állapotában, főleg a külseje, nagyon leromlott. A palota sorsa akkor fog eldőlni, amikor a városrendészeti és közegészségügyi szempontok végre győzni fognak. Ekkor a telekkomplexum, mint park, szenzációját fogja jelenteni a Belvárosnak amely ilyenképpen levegőhöz fog jutni. Nem is beszélünk arról, hogy az Egyetemi templom perspektívában mit fog nyerni ezáltal. Esztétikailag is nyeresége lenne tehát ez a park a Belvárosnak. Van még egy problémája az Egyetem-utcának a Károlyi-palotával kapcsolatban. Ez a probléma a közlekedés sima lebonyolítása. Itt találkozunk Csánky Dénes tervével, amely roppant ötletesen a palota földszintjének első axisát bontaná le és helyette árkádszerű kiképzést alkalmazna. Ez a terv közlekedési szempontból kiváló. Az Egyetem-utca egyre fokozódó forgalmát lehetetlen lebonyolítani a jelenlegi körülmények között. Ha a szűk Egyetem-utcában ezt az árkádszerű kiképzést végig alkalmazzák, tehát kiszélesítik az utcát, a forgalom problémája eltűnne.

Ezeket mondotta a Károlyi-palota problémájáról Jeszenszky Sándor, akinek álláspontja teljesen fedi Surányi Miklós cikkét.

A Károlyi-palota egyetlen megoldása tehát: parkosított kiképzése az egész teleknek.

Egyelőre a Fővárosi Múzeum ideiglenes otthona lesz, de nem sokáig. A Fővárosi Múzeum épületét követel a maga számára olyat, amely speciálisan múzeum céljaira készült. A Belváros pedig, ez az agyonzsúfolt épülettömb, levegőhöz akar jutni.

Tehát a fővárosi Múzeumnak csak ideiglenes otthona lehet a Károlyi-palota!

Kolba Gyula.